

Trækkende fugle i Nordøstatlanten.

Af IVOR McLEAN og KENNETH WILLIAMSON.

(With a Summary in English:
Migrants in the North-east Atlantic.)

Denne afhandling indeholder observationer over trækfugle i den nordøstlige del af Atlanterhavet i 1957, foretaget ved et vejrskib tilhørende det engelske meteorologiske instituts (luftfartsministeriet) marine afdeling.

Forårstrækket

Vejrskibet var stationeret på 59° nordl. br. og 19° vestl. længde (S. for Island, V. for Færøerne) fra 12. maj til 6. juni.

Voksne Hættemåger (*Larus ridibundus*) besøgte skibet den 13. og 23. maj og en ung fugl den 22.; 7 terner (sandsynligvis *Sterna paradisaea*) fløj forbi i koldt vejr den 18. maj (2 andre observeret) og 2 den 5. juni, alle fuglene fløj i NV-retning.

Der kom en Strandskade (*Haematopus ostralegus*) den 13. maj og en Lille Regnspove (*Numenius phaeopus*) den 15.; begge kom sent på dagen og fløj hurtigt forbi. Der sås 3 Alm. Ryler (*Calidris alpina*), en tidligt den 14. og to sent på dagen den 16., i svag østlig vind og tåge ved Shetlandsøerne og Færøerne. Sent på dagen den 21. kredsede en Lille Regnspove over skibet i 10 minutter, og en udmattet Stenvender (*Arenaria interpres*) kom ombord tidligt på eftermiddagen; de kom muligvis fra Irland eller måske fra NV. Frankrig gennem en front med sydlig vind. Stenvenderen vejede 64 g kl. 11.15 den 22. og kun 56 g da den døde 24 timer senere. (Gennemsnitsvægten af 18 Stenvendere ved St. Kilda i august 1957 var 101 g.) En Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*) kom med ØSØ. vind og tilbragte natten mellem den 12. og 13. ombord.

Efterårstrækket

Skibet lå på 62° nordlig bredde og 33° vestlig længde mellem Island og Kap Farvel, fra 9. august til 9. september 1957.

På rejsen til Reykjavik den 7.-8. august gjorde en Strandskade, en Stenvender og en Alm. Ryle temmelig langt ophold ombord; de var alle meget udmattede. Den førstnævnte blev

der hele eftermiddagen og natten, idet den ankom på $59^{\circ}46'N.$, $14^{\circ}49'V.$ og fløj bort på $61^{\circ}54'N.$, $18^{\circ}52'V.$ Stenvenderen fløj kl. 14 den 8. august på $62^{\circ}22'N.$, $19^{\circ}45'V.$ efter at have været ombord i 24 timer; Rylen observeredes sent den 8. og blev set for sidste gang kl. 6 den 9. på $64^{\circ}06'N.$, $22^{\circ}24'V.$ En Brushane (*Philomachus pugnax*) og en Sortegrå Ryle (*Calidris maritima*) kredsede over skibet, uden at gå ned, i en time fra kl. 18.40 den 7. august. Sandsynligvis var alle disse trækfugle ført af en østlig luftstrøm fra det vestlige Norge langs en anticyklonisk front, der strakte sig fra Norge til området ved Shetlandsøerne.

En Rødben (*Tringa totanus*) kom på $62^{\circ}57'N.$, $29^{\circ}06'V.$ den 10. august med ØNØ. vind og fløj derefter mod nord.

En Stenvender kredsede i kort tid over skibet tidligt på eftermiddagen den 16. august, før den fløj bort mod ØSØ. En anden passerede tidligt på dagen den 21., og en Sortgrå Ryle den 23. efter at have kredset over skibet i et par minutter. En flok på 5 Stenvendere nærmede sig fra NV. kl. 18.30 den 28. og fortsatte i lav flugt mod SØ. efter et ganske kort ophold. En Sortegrå Ryle og 3 Stenvendere kom fra vest midt på eftermiddagen den 1. september og fortsatte i lav flugt mod ØSØ. Alle disse vadere samt en Laplandsværpling (*Calcarius lapponicus*), der kom den 30. august og nogle Stenpikkere de følgende to dage (der kom også en den 4. september), var sandsynligvis trækfugle fra det sydlige Grønland ført med de vestlige luftstrømme i sydkanten af lavtryk over Danmarkstrædet.

SUMMARY IN ENGLISH

Migrants in the North-East Atlantic.

This paper records observations of migrants at a weather-ship of the Marine Branch of the Meteorological Office (Air Ministry) in the north-east Atlantic during 1957.

Spring Migration. The ship was stationed at latitude $59^{\circ}N.$, longitude $19^{\circ}W.$ from May 12th to June 6th. Adult Black-headed Gulls (*Larus ridibundus*) visited the ship on May 13th and 23rd, and an immature on 22nd; 7 terns (presumably *Sterna paradisaea*) flew by on May 18th (2 others seen), and 2 on June 5th, both parties migrating NW. An Oyster-catcher (*Haematopus ostralegus*) arrived on May 13th and a Whimbrel (*Numenius phaeopus*) on 15th. Three Dunlins (*Calidris alpina*) were seen, one early on 14th and 2 late on 16th. A Whimbrel circled for 10 minutes late on 21st and an exhausted Turnstone (*Are-*

naria interpres) came on board in the early afternoon; they may have come from Ireland or even NW. France through a frontal zone on a southerly wind. The Turnstone weighed 64 gm. at 1115 hours on 22nd and only 56 gm. at death 24 hours later. (Mean weight of 18 Turnstones at St. Kilda, August 1957, 101 gm.). A Wheatear (*Oenanthe oenanthe*) was aboard overnight on 12th/13th, arriving with E.S.E. wind.

Autumn Migration. The ship was stationed at latitude 62 N., longitude 33 W. from August 9th to September 9th 1957. On the journey to Reykjavik, August 7th-8th, an Oyster-catcher, Turnstone and Dunlin, all rather exhausted, made lengthy halts. A Ruff (*Philomachus pugnax*) and a Purple Sandpiper (*Calidris maritima*) circled the ship, without alighting, for an hour from 1840 hours on 7th. Probably all these were drift-migrants in an easterly airstream from western Norway, with an anticyclonic ridge extending from Norway to the Shetland area. A Redshank (*Tringa totanus*) appeared at 62°57' N., 29°06' W. on August 10th with E.N.E. wind, and finally flew off to the north. A Turnstone circled briefly August 16th before flying off to E.S.E. Another passed on 21st, and a Purple Sandpiper on 23rd, after a few minutes circling. A party of 5 Turnstones approached from NW. on 28th, continuing low to SE. after some hesitation. A Purple Sandpiper and 3 Turnstones came from the west September 1st and flew off low towards E.S.E. Together with a Lapland Bunting (*Calcarius lapponicus*) on August 30th and Wheatears on the following two days (also on September 4th) all these waders were probably migrants from southern Greenland travelling in westerly airstreams on the southern periphery of depressions over Denmark Strait.